

Використання механізмів покладання та доручення

Департамент фінансового моніторингу
Національного банку України

м. Київ, 20 листопада 2020 року

Використання механізмів покладання та доручення для ідентифікації та верифікації клієнтів передбачено:

*Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»
(частина 17 статті 11 Закону)*

*Положенням про здійснення банками фінансового моніторингу,
затвердженим постановою Правління НБУ від 19.05.2020 № 65
(додатки 10, 11 до Положення № 65)*

***Використання інформації щодо
належної перевірки клієнта,
отриманої від третьої сторони
(механізм покладання)***

Що таке інструмент покладання

покладання – це використання банком інформації від третьої сторони щодо:

пункт 3 додатка 11 до Положення № 65

ідентифікації, верифікації клієнтів

встановлення та верифікації КБВ клієнтів

встановлення інформації щодо мети та характеру майбутніх ділових відносин

третья сторона також має бути СПФМ відповідно до Закону про ПВК/ФТ або вживати подібні за змістом заходи, підлягати нагляду згідно із законодавством країни своєї реєстрації та діяти від свого імені

- частина 17 статті 11 Закону
- пункт 4 додатка 11 до Положення № 65

Як діє інструмент покладання

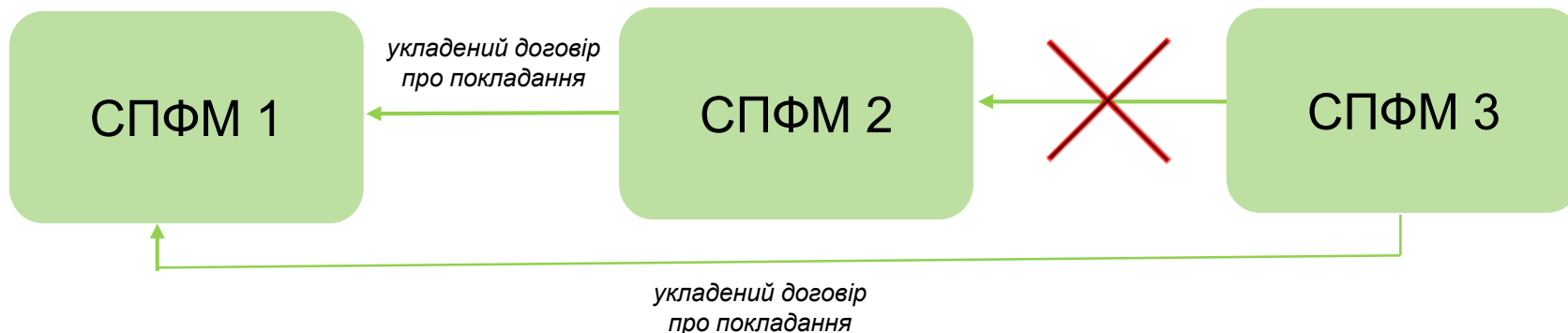

Будь-який СПФМ може укласти договір про покладання з іншим СПФМ (третьою стороною), якому він довіряє та якого визначає надійним.

І після цього використовувати дані щодо належної перевірки своїх клієнтів, надані таким СПФМ в порядку, визначеному договором між сторонами (за умови, що клієнт є також клієнтом такого СПФМ-третьої сторони).

Третя сторона діє від власного імені (не використовує сама інструмент покладання)

- частина 17 статті 11 Закону
- пункт 4 додатка 11 до Положення № 65

Які є вимоги до третьої сторони

третья сторона не може бути зареєстрована та/або ліцензована в державі, яка віднесена до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF, або є компанією-оболонкою

третья сторона має підтримувати ділові відносини з клієнтом, інформацію щодо якого надає банку, та здійснювати заходи НПК щодо такого клієнта, діючи від власного імені (не використовує сама інструмент покладання в таких випадках)

третья сторона має бути визначеною банком як надійна особа для співробітництва та використання інструменту покладання

підпункт 1 пункту 4 додатка 11 до Положення № 65

Етапи застосування інструменту покладання

Банк здійснює попередній аналіз надійності третьої сторони з метою виявлення та оцінки ризиків, пов'язаних із майбутнім співробітництвом, а саме, можливістю банку виконувати законодавство України у сфері ПВК/ФТ, використовуючи результати НПК, що надані третьою особою

Банк з'ясовує, чи була третя сторона об'єктом застосування заходів впливу за порушення вимог щодо НПК та/або порядку зберігання інформації з боку органу, що здійснює нагляд за її діяльністю у сфері ПВК/ФТ, та чи була установа об'єктом розслідування з питань ВК/ФТ

за результатами здійсненого аналізу банк складає обґрунтований висновок щодо можливості співробітництва з третьою особою, урахувавши виявлені ризики, що підписується Відповідальним працівником банку

голова правління / керівник філії іноземного банку надає дозвіл на співробітництво з третьою особою шляхом накладення відповідної резолюції на висновок або Комітет

пункт 7 додатка 11
до Положення № 65

Особливості механізму покладання з використанням BankID НБУ

Банк може використовувати інструмент покладання для отримання інформації через Систему BankID НБУ

У такому разі банку **немає необхідності**

~~здійснювати попередній аналіз надійності третьої сторони~~

~~складати висновок щодо можливості співробітництва з третьою особою~~

~~укладати договір про покладання~~

~~отримувати дозвіл голови правління на співробітництво~~

пункт 13 додатка 11 до Положення № 65

Хто несе відповідальність за здійснення НПК клієнта та чи є якісь заборони щодо співпраці з третьою стороною

відповідальність за здійснення НПК

Відповідно до вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ **несе банк**, незважаючи на використання/невикористання ним інструменту покладання під час здійснення НПК

- пункт 2 додатка 11
- до Положення № 65

- частина 17 статті 11 Закону
- пункт 10 додатка 11 до Положення № 65

Банк має припинити співробітництво з третьою особою та не використовувати надалі отриману від неї інформацію **якщо** на запит банку **третя сторона не надала копій підтвердних документів** щодо вжитих заходів НПК або неодноразово порушила строки надання такої інформації без поважних на те причин

Використання агентів (механізм доручення)

Хто може бути агентами

Банк має право доручати здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів агентам, якими можуть бути:

юридичні особи
(резиденти і
нерезиденти)

фізичні особи-
підприємці

фізичні особи -
резиденти

пункт 2 додатка 10
до Положення № 65

Етапи застосування інструменту доручення

до прийняття рішення щодо співробітництва з агентом банк має здійснити попередній аналіз його надійності з метою виявлення та оцінки ризиків, пов'язаних із майбутнім співробітництвом, а саме, можливість банку виконувати законодавство України у сфері ПВК/ФТ, використовуючи такого агента

пункти 7-8 додатка 10 до Положення № 65

під час здійснення аналізу надійності агента банк з'ясовує, зокрема таку інформацію про нього:

наявність/відсутність агента або керівника агента - юридичної особи в переліку терористів, санкційному переліку РНБОУ

наявність/відсутність судимості у агента (ФОП та фізичної особи) або керівника агента - юридичної особи, яка не погашена та не знята

наявність/відсутність обмежень/заборон щодо права агента займатися певною діяльністю згідно з вироком суду, що триває

чи був агент об'єктом застосування заходів впливу за порушення вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ та/або об'єктом розслідування з питань ВК/ФТ

чи перебуває агент (юридична особа або ФОП) у стадії ліквідації та/або чи було порушено проти нього справу про банкрутство

наявність/відсутність іншої негативної інформації у відкритих джерелах

Як визначаються умови співпраці банку та агента

після складання висновку щодо можливості співробітництва з агентом та надання дозволу голови правління банку на таке співробітництво укладається письмовий договір з агентом, який має містити, зокрема такі положення

- частина 17 статті 11 Закону
- пункт 10 додатка 10 до Положення № 65

1

обов'язок агента передати банку всю інформацію/документи, що стосуються ідентифікації та верифікації клієнтів

2

порядок та строки надання агентом банку відповідної інформації та документів

3

обов'язок агента забезпечити захист інформації з обмеженим доступом та відповідальність агента за їх розголошення

4

обов'язок агента забезпечити технічну спроможність здійснення ним ідентифікації та верифікації на належному рівні

5

права сторін щодо відмови від співробітництва, у тому числі випадки, в яких банк має право розірвати договір в односторонньому порядку

Які обов'язки банка щодо співпраці з агентом

? *Хто несе відповідальність за здійснення ідентифікації та верифікації клієнта*

рішення щодо встановлення ділових відносин (проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин) із клієнтом, укладення відповідних договорів, відкриття рахунку, а також щодо відмови від установлення ділових відносин/ відкриття рахунку/проведення фінансових операцій **приймає банк (не агент)**

пункт 6 додатка 10 до Положення № 65

відповідальність за здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів) відповідно до вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ, незважаючи на використання/невикористання агентів для здійснення ідентифікації та верифікації, **несе банк**

- частина 17 статті 11 Закону
- пункт 4 додатка 10 до Положення № 65

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!